

Betænkning

over forslag til lov om universiteternes udbygning.

(Afgivet af udvalget den 9. maj 1968).

Udvalget har holdt 3 møder og har stillet en række spørgsmål til undervisningsministeren. Ministerens besvarelser er optrykt som bilag.

Undervisningsministeren har stillet nedenstående ændringsforslag, hvorefter der i folketingsåret 1968-69 vil blive fremsat forslag om den geografiske placering af nye centre for højere uddannelse. Der henvises i øvrigt til svaret på udvalgets spørgsmål 3.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse* med den af undervisningsministeren foreslåede ændring.

Ændringsforslag.

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 2.

Til stk. 1 tilføjes: „Samtidig fremsættes forslag om den geografiske placering af nye centre for højere uddannelse, hvis oprettelse skal indgå i den samlede planlægning af de højere uddannelsers udbygning.“

Jørgen Jensen.

Knud Bro.

Hanne Budtz.

Ellen Strange Petersen,

Per Møller.

næstformand.

Enggaard.

Holger Hansen.

Grethe Philip,

Bernhard Baunsgaard.

formand.

Lindegaard Rasmussen.

K. B. Andersen.

Lis Groes.

Lysholt Hansen.

Waldemar Laursen.

Hans Lund.

Niels Matthiasen.

Morten Lange.

Bilag.

UNDERVISNINGSMINISTERIET

Departementet.

Den 1. maj 1968.

Under henvisning til det ærede folketingsudvalgs skrivelser af 19., 22. og 25. april d. å. skal jeg herved meddele følgende svar på de i skrivelserne stillede spørgsmål:

Spørgsmål 1.

Hvilken værdi tillægger ministeren planlægningsrådets planskitse, dispositionsplanudvalgets betænkning samt planlægningsrådets stillingtagen til dispositionsplanudvalgets betænkning som baggrund for arbejdet med det forelagte forslag til rammebevilling for udbygningen af Københavns universitet?

Svar.

Som det fremgår af de indledende bemærkninger til lovforslaget, har de nævnte publikationer været forudsætningen for, at lovforslaget har kunnet udarbejdes, ligesom de har dannet grundlag for udarbejdelsen af forslaget og de ledsagende bemærkninger. Lovforslaget bygger således på forudsætninger, hvorom der er enighed i de tre betænkninger, og som regeringen har kunnet tilslutte sig.

Af bemærkningerne til § 1 fremgår det, at de i de nævnte betænkninger indeholdte beregninger over udgifterne ved Københavns universitets udbygning har ligget til grund for opstillingen af den økonomiske ramme, som søges vedtaget for tiden indtil 1. april 1976. Det skal i denne forbindelse nævnes, at når regeringen har foreslået den tidsmæssige grænse for rammebevillingen fastsat til 1. april 1976, medens planlægningsrådet har regnet med en periode, som rækker frem til 1. april 1975, skyldes det, at det foreliggende lovforslag ikke kan forventes vedtaget før mere end et år efter, at de af planlægningsrådet foretagne bereg-

ninger blev foretaget, og at man ikke anser det for teknisk og økonomisk muligt at gennemføre de her omhandlede, meget omfattende investeringer hurtigere end indtil 1. april 1976, jfr. i øvrigt „Skitse for udbygningen af de højere uddannelser i tiden indtil 1980“, side 96, hvor det hedder:

„Det ville ikke blot medføre uøkonomisk byggeri, men dårlige vilkår for studerende og lærere, hvis man fastholdt en plan, baseret på en udbygningstakt, som på forhånd erkendtes at være urealistisk. Det er derfor vigtigt, at den endelige plan for udbygningen udformes således, at der er rimelig sikkerhed for, at den tidsmæssigt kan overholdes.“

Hvad specielt dispositionsplanudvalgets betænkning angår, skal bemærkes, at den på afgørende måde har påvist, at en permanent udbygning af Københavns universitet i kvarteret omkring Frue Plads som forudsat i den såkaldte „Indre byplan“ af 1961 ikke længere er realistisk, og at en løsning, som sikrer alle Københavns universitets fakulteter tidssvarende lokaleforhold også på længere sigt, kræver større arealer end dem, der i dag er forudsat stillet til rådighed for universitetet.

Planlægningsrådet har endvidere i sin indstilling af september 1967 om udbygning af universitetskapaciteten øst for Store Bælt ved et mindretal påvist muligheder for at tilvejebringe yderligere arealer inden for Københavns kommune, som regeringen har ment burde undersøges, før der tages stilling til, hvor Københavns universitets udbygning uden for de i lovforslagets § 2, stk. 2, nævnte områder skal ske.

Spørgsmål 2.

I hvilket omfang er der i den seneste 5-års periode gennem leje, køb eller færdiggørelse

af nybyggeriet skabt grundlag for at imødekomme Københavns universitets øgede lokalebehov?

Svar.

Der henvises til vedlagte oversigt af 30. april d. å., idet bemærkes, at de i oversigten angivne arealer er opgjort i brutto m².

Spørgsmål 3.

I bemærkningerne hedder det, at spørgsmålet om oprettelse af nye centre bør tages op i rimelig tid, inden den nu foreslåede rammebevilling udløber, altså i rimelig tid inden 1. april 1976. Vil det være forsvarligt af hensyn til arealerhvervelser og regionalplanlægning at udsætte spørgsmålet om de nye centre i en så lang årrække, som regeringen i henhold til disse bemærkninger synes at have til hensigt?

Hvad betragter regeringen som „rimelig tid“?

Svar.

I lovforslagets § 3 fastslås det, at lovforslaget om de bevillingsmæssige rammer for universitetsudbygningen efter 1. april 1976 vil være at fremsætte for folketinget senest i folketingsåret 1974-75. Meningen hermed er alene at slå fast, at udbygningen af de tre bestående universiteter ikke kan anses for afsluttet med den nu foreslåede bevillingsramme for tiden indtil 1. april 1976, og at spørgsmålet om en bevillingsramme til den fortsatte universitetsudbygning må forelægges for folketinget en passende tid inden

den nuværende periodes udløb, jfr. bemærkningerne til lovforslagets § 3.

Der kan ikke heri indlægges, at spørgsmålet om placeringen af nye centre ikke bør tages op til afklaring på et tidligere tidspunkt, uafhængigt af foran nævnte spørgsmål. Det må tværtimod anses for en nødvendighed i forbindelse med det lovforslag om den stedlige placering af Københavns universitets udbygning, som efter lovforslagets § 2 skal fremsættes i folketingsåret 1968-69, at tage stilling til den samlede universitetsudbygning øst for Store Bælt, herunder spørgsmålet om et nyt universitetscenter på Sjælland. Det er hensigten samtidig at stille forslag om placeringen af de foreslåede nye centre vest for Store Bælt.

Spørgsmål 4.

Mener ministeren, at man hensigtsmæssigt kan planlægge udvidelse af de tre bestående universiteter uden en lovfæstet plan for udbygningen af kommende nye universitetscentre?

Svar.

Spørgsmålet må besvares klart bekræftende for så vidt angår det foreliggende lovforslag, idet dette alene omfatter en rammebevilling for sådanne arbejder, som det efter de i spørgsmål 1 nævnte publikationer og regeringens opfattelse under alle omstændigheder vil være nødvendigt at gennemføre ved de tre bestående universiteter uanset oprettelsen af nye centre.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne under de tidligere spørgsmål.

Helge Larsen.

/ Ernst Goldschmidt,
fm.

Folketingets udvalg angående forslag til lov om universiteternes udbygning.

Den 30. april 1968.

Underbilag.

Oversigt over den siden 1. april 1963 skete udvidelse af Københavns universitets lokaler.

	Permanente lokaler		Midlert. lokaler		Anlæg uden for København i alt	
	Nybyggeri m ²	Køb m ²	Købte m ²	Lejede m ²	m ²	m ²
Det filosofiske, det teologiske og det rets- og statsvidenskabelige fakul- tet samt administrationen						
Købmagergade 44-46			6.000			
Købmagergade 50			3.600			
Linnésgade 22			2.200			
Rosenborgannekset (KFUM)				4.800		
Brede allé 69				300		
Odd Fellowpalæet (deltid)				600		
Vestergade 10 ³				1.100		
Studiestræde 5				250		
Nørregade 15				700		
Helligåndshuset				250		
Helligåndskirkens menighedssal (deltid)				200		
Vartov kirkes menighedssal (deltid)				180		
			11.800	8.380		20.180
Det lægevidenskabelige fakultet.						
Rådmandsgade 71		7.000				
Sigurdsgade 34		1.800				
Farmakologisk Institut	820					
Dyrestalde	705					
Institut for eksperimentel immuno- logi	370					
Værkstedbygning	165					
Oftalmopatologisk laboratorium ...	50					
	2.110	8.800				10.910

	Permanente lokaler		Midlert. lokaler		Anlæg uden for	
	Nybyggeri m ²	Køb m ²	Købte m ²	Lejede m ²	København i alt m ²	m ²
Det matematisk-naturvidenskabelige fakultet.						
Zoologisk Centralinstitut	20.200					
H. C. Ørsted Instituttet	33.000					
Polyteknisk Lærestanstalt.						
Sølvtorvet (overtaget af K.U.)		5.100				
Haraldsgade 68-70				3.600		
Barak ved Botanisk Laboratorium.			65			
Arktisk station, Disko					300	
Teleskopbygning og observatorbolig, Brorfelde					425	
Ferskvandsbiologisk laboratorium, Hillerød					350	
Skallinglaboratoriet, Esbjerg					600	
Feltlaboratoriet „Gravgærde“, Bornholm					200	
„Christiansminde“, Sorø					150	
	53.200	5.100	65	3.600	2.025	63.990
Total	55.310	13.900	11.865	11.980	2.025	90.080

Samlet oversigt.

	Permanente lokaler m ²	Midlert. lokaler m ²	Anlæg uden for Kbhvn. m ²
De tre humanistiske fakulteter og administrationen	0	20.180	0
Det lægevidenskabelige fakultet ...	10.910	0	0
Det matematisk-naturv. fakultet ..	69.210	3.665	2.025
I alt	80.120	23.845	2.025